

i ovdje to izdajničko stablo —, nebi li se ukorijenilo i ovdje to poslijednje sredstvo latuske gospode, kojim so poslužio u posljednje vremene u kruju jedno, majko Istru. Sva je pako prilika, veleučenički gospodine urednice, da će vjetar, što no i u ovim krajevima sve to više dava, odnesi i to posljednje zrno, te ga odstreturši onamo, oduški je i došao sa poklom: „Izdajec ne valja ti posao!“ Naustimo to, jer je baš, ko što već jednač spomenemo u dijelu „Našoj Slogi“, smrtni gric primiti pero za tu gojusobu, jer da i to zrno, koje je dobilo taj komadič plodnoga tla, izgubiti čim prestane onaj „gratis“.

Predjimo radje na drugo po nas zanimivo stvari. U zadnjem dopisu iz ovog nalaog gaježda „plemenih izdajnika hrvatskog naroda“ citali smo koješta ob onom od-padniku, koji se je mnogo potio, da usreći (?) ovu našu podobčinu, te koji još i današ za tim ide.

U onom broju bilo je u kratko rečeno, kakavim su sve tlači smotrijivali naši narodni protivnici naša matica, „Narodna vlast“ i slično, da želimo činiti otčić kapelana u osobi našeg dijelnog rodoljuba gosp. Kazimira Mandića iz Sovinjaka, pa da oni neće imati misa, jer da gosp. župnik nije sposoban služiti tako dugo. Mudre lje, gospodine uređadevi! Bilo je nadujlo spomenuto, da ima gospodin Širovich parnicu za stari jaz, čemu još do-dajemo, da su radnici prevalili jedan voz ku-mjenja preko njegovog zemljista i on je od-mah suzvac na lice mješta sudbeni komisiju i občina je moralu platiti 15 for. za troškove. On je želio prisvojiti si komad zem-lijšta i občina je moralu to sudbenim putem braniti, što joj je dakako i pošlo za rukom, ali on nije htio mirovati, dok mu naponok ne dodje iz carskoga Beča, da mora platiti občini troškove. On nije poležio nadujlo ra-cuno od občinske uprave od god. 1881. do 1886. itd.

Ako ima dolični gospodin štogod proti ovomu, neka se javi, a mi smo pripravljeni sa spisi u mei i sa svjedoci dokazati istinu.

Sada predjimo na slijedeća pitanja:

1. Zašto se je otac Širovich odrekao godine 1887. občinske uprave? Ali dobro znimo zašto. Mislio je naime, da pošto se je upropastilo občinski milin, kao što bješće jurjavljeno, da se neće naći osobe, koja će ga na novo podignuti, a ako se tko god nadje, da će on presvijedovati (kao što nam je pozvano da i jest), ali mu se račun pomislio.

2. Zašto bi tako sad uhtio njegov sin biti občinskim upraviteljem? Bože moj! ako kažemo, da rječka Mirna opeta vrati kota občinskog milina, od kojeg prima občina godimic 399 for., to je dosta. Možda želi, da se za koju godinu upropasti milin, pa da onda svoga sagradi, ali neka znade, da nem ne izkopaše vrane oči!

3. Tko je prouzročio namet za izplatu 600 for., koje je pokrajinski odbor na posudu dao, da se na novo podigne občinski milin?

4. Tko je uzrok nametu za ostale skupne troškove? (što ih je posudilo občinsko glavarstvo u Buzetu.)

Eto mija braco Senjci, kakove sta si ljude izabrali. — Žalostno! Zar ne? Tim pitanjima nadovezujemo jošte ova:

5. Pitamo Širovicha, pošte meštra, kada će već jednovoč obaviti hrvatskih dopisnicu i drugih postavskih tiskanicu? Veli se: „Kucej i otvoriti će ti se — moli i dati će ti se“! Ali ja molim, ja kucam već evo po 13. put na vrata pošte meštra u Sovinjaku i mezi se doduse otvara, ali dati mi se nećo ono, što ja zahtijevam, naime hrvatsku tiskanicu. Nije došlo, gospodine moj, onaj vaš sohobani „narucić ćemo!“, „ustripte se“, nije to desto, nego već treba dati jednomu čovjeku ono, što zahtijeva, jer na taj način izgubio bi ustrpljenje i sam strpljivi Job... Dakli do viđova gosp. Širovichu dok zakucamo i 14. put.

Predjimo napokon na drugu točku našeg dopisa: Ugledno mještansko školsko vjeće u Buzetu naložilo je voditeljstvu pučke ove učionice, da prijavi djevojčiću (za koju je isto vodi-tejstvo molio, da se ju oslobođi od polazaka škole, budući da je otisla služiti negoja na Grožnjančevi) voditeljstvu njoj najbliže škole, koju ju imala upisati među redovito učenice na tamošnjoj školi. Voditeljstvo pučke ove učionice ovrsilo je to, ali budući da roditelji iste djevojčice, stanujući u Brnasi (Sovinjaku) ne znađuši kazati, u kojem selu im dieće služi, kazašo samo, da služuje na Grožnjančevi kod gosp. Antuna Šimovića, prijavilo je voditeljstvo ove, ne značajući bolje, to jest ne značajući pod koju školu dieće spada, djevojčica glavarstvu občine Grožnjan, gdje je ujedno predsjedništvo mještana školskoga vjeća, da se ono pobrije i prijavi djevojčici voditelju njoj najblizi škole. — Pozor sadal! Slavno glavarstvo občine Grožnjan posalo je epis ovog voditeljstva natrag sa slijedećim po-pratnim pištom:

Si restituisc unito atto, che appena oggi si pote rilevare partito da codesta spettabile Dirigenza perché scritto in una lingua, che non è quella di questo Comune, né vi è qui conosciuta; locchè si deve ritenere essera a cognizione dé codesto sig. Dirigente scola-stico, il quale anche perciò vorrà tenere la corrispondenza coi questo Ufficio nella lingua inglese, e non in una lingua che può far supporre venghi usata nel caso concreto di mostrativamente, quindi in modo non con-forme certo alle mansioni civili ed educative di un docente della scuola popolare.

Da Municipio di Grisignano, 21 dicembre 1896
Il Podestà
Galeina

Eto, tako su vam mudra i alijadna klijanje otpoštanju uz popratno pljavo na slavni c. kr. kapitanat u Poreč, da se naime prisili slavneg predsjednika mještavnog školskog vjeća u Grožnjanu, da ovri ono, što bješće napisano od voditeljstva pučke učionice u Sovinjaku. To je eto daljni dokaz, da smo, kao što je uviek tvrdim, u Piemantu a ne u Istri.

Franina i Jurina

- Fr. Tarski krnjeli straže našim Vabrežanom, da te njim morat pomoći školu zidati.
Jur. Aj te bolje storit naši vidi Vabrežani, da se od krnjeli dugo drže i da sami za sebe doma školu sazidaju.
Fr. Vero bi bilo mudro i pametno, da zidaju zajedno plovansku kuću i školu.
Jur. A soldi?
Fr. Ništo sami, ništo dobri ljudi, ništo guveran a ništo naša školska družba.

Različite vesti.

Na 7. t. m. na 35 času poslije ponoci, iza kratke ali težke bolesti, uslijed pojedine upale pluća, previdjen svjetotajstvni umrivid, usnuo je u Gospodu prečastni pragošpodin

Ivan dr. Černčić.

Kanonik-ravnatelj zavoda sv. Jerolima u Rimu i tajni komornik Njeg. Svetosti

u 66. godini dobe.

Pokojnik rodio se u Poljansu kod Dobrinja na otoku Krku. Izuciо је gimnaziju na Rieci a bogoslovje u Gorici, pa u Augustineum u Beču najboljim uspjehom više bogoslovne nauke, gdje bješće promaknut na čast doktora.

Prihvati godina svojeg svećeništva bio je tajnikom blage uspomeni biskupa Vitezica u Krku, odakle podje u Rim, gdje je preko 30 godina boravio najprije kao kanonik pa kao nadop zborne crkve sv. Jeronima, kašnje kao i ravnatelj istoimene zavoda i gostinjica.

Svi ga luhili, štovali i u velike cijeli, a to jer je bio uzoran i neporočan svećenik. Svagdan pohadnjeo je Svetotajstvo Oltara, gdje je bilo izloženo javnom poklonu. U jednu rieč, bio je dobar, učen, radišan i pobožan.

Premda je mnogo godina boravio u tajniku, ipak u njemu je vrude kucalo srce za hrvatskim narodom, iz kojeg je nikao. On je budnem okom pratilo razvitak svojeg naroda bilo na književnom bilo na političkom polju. A sjedjokom su ovome navlaši njegove mnogobrojne književne radnje. Hrvatskim hodočastnikom u Rimu bio je uviek tako pri ruci, da nisu mogli donauhvaliti njegovu stručnjivost.

Na 9. t. m. bio mu sproved, kojemu učestvovala svaki Hrvati onđe nastanjeni. Praznjavač glavom i austrijski poslanik pri sv. stolici.

Prečastni dr. Ivane, lahka bila tvo-jim ostancima, ova lđija zemlja, a plemeni-tita i postena ti se duša naučivala raja! A ti pred priestoljem. Svečenoga moliti, kada je voditeljstvo hrvatskih slovenskih za-stupnika Istra, da se Trat odnosno Istra bliži Rieci, navlastito sa prugom izmeđ Herpelje-Kozina i Jurđani.

Doverski obiljež. K objedu Njegovoga Veličanstva, k kojemu su jučer, dne 13. t. m., bili pozvani, glavno predsjednici raznih parlamentarnih klubova, bio je pozvan takoziv g. Dr. Matko Laginja, pred-sjednik kluba neodvisnih hrvatskih za-stupnika.

Na korist „Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru“ priređuju hrvatski akademici gradjanji (svetičnički djaci) iz Opatiće i Vrloskoga u subotu dne 16. t. m. u prostorijama državnog „Zora“ u Opatići, sjajni plese sa koncertom. Ulaznina za gospodu 2 kruna, za gospodje i gospodice 1 kruna. Igrati će vojnica glasba iz Rieke. Početak točno u 8 i pol sati na večer.

Pošto je čisti prihod ove zabave namje-njeni potpuno izvršen, nadamo se, da će naša dijema omladina svojim rodoljubnjim po-duzećem u svakom pogledu uspijeti.

Iz Nerezina pišu nam 11. t. m.: Molimo Vas g. uređnike, da blagoizvolite učiti-vati svi mužki, koji su navršili 24. godi-nu, koji su austrijski državljani, i koji su naseljeni u občini barem 6 mjeseci, te koji nisu odjedili kakvih težkih kazna, a da se posledice nisu još izbrisale.

U imenik birača za seoske občine imadu doci svi oni mužki, koji imaju pravo izabirati kod občinskih izbora u prvom i drugom razredu i oni od trećeg razreda, koji plačaju najmanje 5 for. izravnoga poreza. Ovaj imenik birača za seoske občine ima se sastaviti na temelju listine poslednjih občinskih izbora, koja se imadu uslijed nastalih promjena popraviti. U isti imenik treba zabilježiti svaku porezu, što ju svaki birač plaća.

U imenik birača za gradske izbore ima se ubilježiti sve izbornike, stajajuće u gradu, koji bješće u prvom ili drugom tijelu kod občinskih izbora i oni trećega, koji plačaju najmanje 5 fornta izravnoga poreza.

Izbori bi mogli biti raspisani već u drugoj polovici ovoga mjeseca, a obaviti se u drugoj polovici februara.

Budući javni sastanci političnoga družtva „Edinstvo“ na nedjelju dne 17. t. m. ureklje je političko družtvo „Edinstvo“ dva juvna sastanka, i to jednoga u Konjicima (II izborni kotar) a drugoga u Trebčiću (V. izborni kotar).

U carevinskom vjećtu. Dne 9. t. m. započela je razprava o pravocaru ministarstva trgovine i svršila ona ministarstva finansija. Kod ove govorio je zastupnik Laginja o utjerivanju poreza u Istri. Zastupnik Spinčić govorio je kod pro-raćina ministarstva trgovine o lučkim radnjama, hrvatskom jeziku, o poštama, o ravnateljstvu pošta u Trstu itd. Te govore doneti demno i prevedu. — Dne 12. januara razpravljalo se je posebice nastav proračuna pošte i brzojavi. Medju ostalim govorili su i zastupnici dr. Laginja i k. i. f. d. zatim su zapjerali ona krasna pjesmu: „Nella patria dei Rosetti, non si parla che talian, i oni: Croati maleddeti, li voleno fulminar. Preti e Frati calighieri, li voleno trucidar“ itd. Jes, dobitno krasno pjesma, kojom se ponose naši kulturoznici i njihove podnepine! Ova se pjesma malo ne opetuje svaki blagdan po noći sa dodatkom: „Erico l'Istra italiana! Mi smo sva ova urlikanja i rugobe motrili mirnim okom i ako jesmo sve čuli, što se svibljan, a stali smo se čuditi, gdje je re-darstvo, gdje je žandarmerija, koju sam je obetao gospodin poglavar, da će on dan poslati žandarme za svaki slučaj, da se uzdrži red i mir, i da raztjeraju oni bješći fukuru izpod čitaonica. Doista bili su one večeri žandarmi u Nerezinah, ali valja viditi, koju su prijeli od njihovega glavara, tko je njih ovamo poslao i zašto? Možebit za to, da ako budu čitaonicari što izvan družvenih prostorija zapjevali, da će ih odmah sveže i nek督办 dovedeni u Lošinj, a čitaonica nek se zatruri? Ako pak nasuprot budo Kalabrezi psikalni i urlikali, neka njih pusti na miru. Valjda biti će istinata ova zadača, jer kad smo doznali, da su u Nerezinah žandari, odmah je djevice naših pošta njih istakli, kad tamo njih našli kod Žorovoga, koji njim je rekao, da su pošli spati, a ovi k njima pak sujim govorile, da što neću ili nehaju, što nas napastaju Puljezi i da bi moglo doći do krv. Oni njim odgovore, da su čuli sve, ali da oni se ne miču iz peste, i svi se patila, pak mirna Bosna. Oni ostali lepo spavačici, a to je bilo oko 9 sati večer. Sve ova činjenica bile su javljene g. poglavaru Zuecku, pak neznamo, koje mjeru je poduzeo proti svojim oružnikom u ovom slučaju. Bili će one iste, kakve je bio poduzeo proti napadačem od drugog blagdana Vaznenoga i cionih od 19. siječnja pr. god.

Vidite g. uređnike kako gladko se pod našim glavarstvom rješavaju toli važne stvari, pak da nismo mi najareniji narod na svetu? A baš jeamo! Dakle ave naše opravljene tužbe na sudsak pak na glavarstvu bilo su glas vspisujućeg u pustinji. Ovo neka bude i na znanje našim hrvatskim zastupnikom na carevin-skom vjećtu, da predočimo naše tužbe i nevolje na uživom mjestu i da pokažu, kako se s nami postupa, jer i mi jesmo anstrijski po-danici koji za uzdržanje države tržujemo u krv i u novac, kao i ostali državljani i jesmo vjerni podanici habsburške kuge.

Još da vam spomenemo onaj gadni čla-nak uvršten u gojonskom puljkom, „Oslje“, koji navršio na našo svećenstvo i na naše pravke, kao začetnik čitaonice (ili kada ju on opisuje bezuvjetno čitnjopriveće). A te je dobro nam poznati pištar, koji se toliko hvali u svojem dopisu, da je toliko uživao i naučnik obudire, podpisujući su na „Advertit-ii. E, ludo momč, nisi ja dorao tomu,

da tvojim zarukom i godnjim dopisivanjem naručujući na nas, jer je govorado možete kao žabu, pak brojno dopisati samo lažes, kad kaže, da je u odbor čitaonice predsjednikom izabran O. Fr. Smolje, i da čitaonica nema više nego 17 članova, od kojih je do 10 popova sa svega otoka. U tvojem zarukom dopisani su vlastnički nazivnici i na župnika Osorskog g. Lužinu i na naše zastupnike dra. Laginju i Špišiću, ali nečas, jedino stvare, da niste dostačaniti da njima određuju potakne na postoljina. Reba lažidno pisanice i vlastnički nazivnici bi, čak mogli pameti dovesti, budući li u nadalje ovako avtomat bogumirskim pišanjem tjeraju lude politika. Mi ovim javljamo tebi i tvojemu jednoznamenjku, da, ako, nam je u tijeku među nama, da se slobodno seliti preko "mora" u blazenu zemlju, za kojom toliko gume, pak čak i vlastnički nazivnici bi, čak mogli dovesti, budući li u nadalje ovako avtomat bogumirskim pišanjem tjeraju lude politika.

Iz Berme (občina Pazin) piše nam 10.

Dne 26. proslog mjeseca obdržavala se ovđe godišnja skupština podružnice sv. Cirila i Metoda u prisutnosti mnogobrojnih članova. Poslije pozdravnog govora predsjednika, položio je: blagajnik račun, iz kojeg proizlazi, da je unisio u blagajnici tekom godine for. 47.39. Kod izbora novog odbora bio je, na predlog g. Martincića potvrđen za g. 1897 stari odbor sastojec od gg: Jos. Grašića, Martina Gortera i Simuna Gortera. Na svršatku priredile se takodjer tombola, kojoj se najviše i danas raduje mladić Martin Jurčić, pošto je sa glavnim dobitkom, komadom zluka za zimsku odjeću, veselim srdećem potračao kuci.

Prola godina ostati će našim občinam — kao u obče cjele Istri — u žalostnoj usponjenosti. Nekoja se bila su oštredena od grada — a najviše od pernospore (pal). Gospodarom pak, koji je ipak priličan broj — bio je trud dobro naplaćen. Pripravili jesu — dakako godinu primjero dobra vina, te isto dijelomica takodjer prodali; ostali jošte čekaju, na kupovce — i mi ih ovim našoj braci u Hrvatskoj i Kranjskoj preporučamo.

Netom izmakla godina biti će mnogim za školu te će unapred bez dvoje svimi silami — i to umom i rukom — obraditi valjano lozu. Nemarnost počinjena u god. 1896. ne dade se platiti ni sa milijonom forinta.

Mnogi naši občinari narnišće zato već sada galicu (vitriji) izravno iz tvornice u Češkoj, a štrelicke nabaviše dosta jeftinje i dobre iz Gorice. I tako valja da bude! Oboružan treba da čovek čeka neprijatelja. Nevalja se obazirati na one smutljive, koji bi rado odvrnuti narod od razumnog obradivanja zezljista.

Vrijeme ide napred noseći sobom dobro i zlo; prihvativamo prvo — a izbjegavaju drugo. Jedino dobrim i razumnim gospodarstvom, marljivošću i štednjom ćemo moći napredovati — okrijeputi starinu svoju — te time utrditi takodjer ostavšćiju otaca naših — mili materinski jezik hrvatski. Jedno i drugo mora biti sdrženo.

Konačno moramo jošte zabilježiti, da su sagradili naši Beramci u prošloj godini novu školu sa velikom školskom sobom, u kojoj će biti mjesto za 70 učenika. To služi njima na čast, što su si u okolici Pazinjca najprije proskrbeli učionu — i to najviše sudjelovanjem domaćih radnika. Zivili!

Prije nego svršimo valja nam oteti zaboravi jošte ovo. U Bermu postojala je jurje pred 40 godina škola sa školskim vrtom. No naši d o b r i prijatelji iz Pazinje prodali su po prilici, pred 28 godina taj vital za malenu svotu od 15 for., klape pak su dalji odpeljati proti volji ovađnjeg puka, kako se govori, u Gologorici, gdje je bila talij. škola. I tako ostao je naš narod bez svake ponuke do najzadnjih godina. Boga hvala, što su prošla crna po naš narod toliko tužna vremena. Nevratila nam se nikada više!

Iz Vabrije (občina Poreč) piše nam 10. t. m. Već odavna nismo sproveli tako veselo sv. božićne blagdane kako ovoga puta. Na prošnju naših vrednih prvaka izposlovili je dječji naš župnici u Turi, da smo dobili za sv. Božić svećenika, našega jezika i našu krvi, koji nas je poslužio u kući božoj. Doseo je našim simo poznati naš rođoboj veleć. g. A n t e L e g o v ić iz Kaštelira, te nuuu je čitao na Bižić tri sv. misse. Prve dvije bijahu tihie a zadnja pjevana.

Da Vam je bilo viditi, g. uredušice, veselje i zadovoljstvo ovoga dobroga našega puka kad je veleć. g. L e g o v ić zvončkim glasom zapjevao u milom našem hrvatskom jeziku: *Slava va višnji Boga!* Od radosti drhtalo nam srce a ustnice naše šaptaše su molitvu zahvalnicu

Svemuogućemu, da nam je podielio ovu milost. Naše veselje bljavaće još veće, kada naši pjevaci iznosiće krasniji i uvjetniji pjesmu. U sv. v. r. i. n. g. e. l. i. Šuže hrvatske, obilježi, od žahvalnosti i veselja. Pod cijelom misom pjevali su naši pjevaci.

Nemožemo dakle od manje da se javno nezahvalimo veleć. g. D e g o v iću, što se da nas potrdio i što nam je ovako veselje pripravio; isto tako zahvaljujemo se i veleć. g. Župniku Koraciću iz Tana, što je svoga prijatelja naproso, da nam dodaje misiš za sv. božićne blagdane. Bog naplatio obojici obilato njih trud.

Ustan. vlastilja skupština za otvorenje hrvatske čitaonice u Čunku. Od tamo nam javlja prijatelj, da je privremeni ed. bor. za otvorenje „Hrvatske čitaonice“ u Čunku“ učinkovit ustanovitelj skupština za nedjelju dne 17. t. m. u 4. sata poslije podne. Bio je sretno i narod koristivo.

Novi pomorski kapetani i podkapetani u trogovačkoj marinarici: Kr. pomorska vlada na Rici imenovala je kapetane dugo plovebiti podkapetane (površnike) gg. Ivana Čosića i Matu Šariću iz sv. Lucije-Kostrene; a podkapetane (površnike) gg. Franu Šuzanu iz sv. Lucije i Ernesta Štrču iz Trsta.

Zadnji javni sastanak političkoga društva „Edinost“, obdržavan prošle nedjelje u sv. Mariji Magdaleni gornjoj (I izborni kotar) izpao je vrlo krasno, kano i svijetnjegovi predstavnici. Mnogo bijaše odusevnjenjeno, naroda, koji je prihvatio jednoglasno rezolucionu.

L' Eco di Pola p. giugno! Talijanski list, izlažeći u Puli svakoga čednu, poginuo je ovih dana, jer mu se osušila korita. Svako zlo za njim!

Iz Poljana (občina Veprinac) piše nam: Dne 23. decembra prošla godine bila je kod nas rjeđka srećanstvo, kakve još nedozivješe Poljane, a niti naša občina. Toga našim dana prikazu Svojšnjemu prvu nekrnu žrtva Poljanac rodom, J o s i p Aničić. Misao je tih bez ikakvog sja, budući je to sam želio a i bio je vrijeme, u koju se ne smije pirovati, t. j. advent. Svetla se sakupilo već u crkvi i pred crkvom tako mnogo, kako ga običnije biti samo o Petrovi, kad je kod nas sajam, i to rjeđko kada taklio, već u 8 sati u jutro. Misa je počela ob 9 i pol. Da van je bilo pogledati stari moci, bolestano već 20 godina, kako lije suze radostne nad sijnom si; čestnog starinu Franu, gdje se već otkreće i rekao bi, da se je pomladio, jer znade, da je i on pripmogao u našoj slavlji i da jo velika njegovu zaslugu, što je iznudio mladomislnik školu; rođbini i prijatelje kako su vesela srca, a najviše pak je bio joj veselo sam mladomislnik.

Iz kuće prezračnulog gospodina kapelana Franu Zupanu pošao je mladomislnik uz pratnju monsg. Zamliču, veleć, Laginje, veleć gosp. prof. Spinčića i Franu Zupanu, te otci i sestre u crkvu, gdje je zvonik u čvrstom glasom, kao da je u složi dugi niz godina, zapjevao „Dodata duša“, te po tom označenstvu monsg. Zumiću i Laginju odsložio tih sv. misu.

Mnogim i mnogim se prisutnim službi božjog otrelo oke suzom radostocivom, a još većima pak o Božić, kad je misio prvu pjevanu sv. misu.

Objed je bio kod g. kapelana Zupanu, bijaše prisutnici samo desetak i to gospoda svećenici sa još nekoliko prijatelja mladomislnikovih otca i sestru. Gospoda ostali skupa do 4 sata popodne, te se onda razišli svaki svojoj kući. Bilo je kod objeda i nazdravica, a kod kuh spominjem samo ono preć, g. Zamliču mladomislniku, veleć, gosp. prof. Spinčiću g. Zupanu i pravniku Josipa Stangerom zastupnikom Spinčiću.

Ni ovdje se nije zaboravile na miljenicu našu „Družbu sv. Cirila i Metoda“, jer na predlog gosp. Iv. Fr. Tancabelu sakupila se avotica od 12 for. za našu podružnicu. Malena je svota, ali ipak velika za broj prisutnih. Mladomislnik je, kako rečekoh, rođen u Poljanama, te pomoći dobrih ljudi došao do tog što jest. Nije već zaboravljeno. Te je naša želja, da se promet između Matulja i Opatije tako pomnožio, da ne prestano idu kući izmedju tih dvih mještava, pa je prasina dotično blato na sadašnjoj cesti između Voloskoga i Opatije štogađod poduzeti. Napose morao bi taj odbor nastojati, da se sagradi cesta, koja bi spajala Opatiju-Volosko-Matulje sa sadasnjom carskom cestom paralelno. To je tim nužnije, što se promet između Matulja i Opatije tako pomnožio, da ne prestano idu kući izmedju tih dvih mještava, pa je prasina dotično blato na sadašnjoj cesti između Voloskoga i Opatije baš nesnosljivo a bogne i kače u posrednoj blizini ceste zdravljivo. Neka se dakle i o tom razmislja.

Kako ćete iz jur dospijelog Vam poziva razviditi, priredjuju u subotu 16. t. m. naš akademski gradnjiči iz Opatije i Voloskog u prostorijah „Z o r e“ u Opatiji svjajni ples sa koncertom a u korist naše vredne druge sv. Cirila i Metoda. Nadati se da, da se tomu pozivaju svi prijatelji druge odzavati.

Tim plećem otvoriti će se pokladno doba u Volosku i Opatiji.

Javiti da Vam se češće unapred ako bude Vama po volji. (Dopisi i vesti ob-

tada škola, gdje sv. misa? Svega toga naši prijatelji ne vide i kaže da se ne vjeća svogih starinja, koji su "težko ljubili"; i stovili njego, na "ime" na mize. Puš se ne "vjeća više, kako su priča občinska zastupstva i cenički i stovili dnevnog nam starca, Brana. Tada mu bijaju zahvalna dječa i roditelji, a danas? Poljaci bračci osvistite se, te poslužite ovo, biti boje za vas i za potomke vase. Ne mitite bez ikakva razloga svećenika, već bježite od onoga, koji vam prvi takav primjer pođe. Onomu smutnjiveri kaže: Ne, ti nam nisi učinio dobra; koliko je kapelan, on je čovjek a ne ti. On radi za naša bolje, i duševno i tjelesno, a što ti? Gdje ti je Bog, kamo trova da je nezretnica.

Za danas Vas gospodine prednici ostavljaju, to će Vas se javiti još deškova.

Iz Voloske pišu nam 12. toga maja. Tamo, maglovo i žalostno vrieme odgovara, žalbože našem narodnom mrtvitu, koji je odjev završalo. Ovaj naš gradić, koji se u zadnje doba tako lijepo razvio i polješao, te koji se sve što dalje, sve to lijepše razvija, morao bi "predočiti u narodnom pogledu svim ostalim mjestima u Istočnoj Istri i to ponajprije radi toga, što se ovđe stokao priličan broj naše inteligencije, koja je u prvom redu pozvana, da na narodnom polju bez prestanka radi, što imade medju nami priličan broj inučnika. A mjesto toga, što vidimo?

Ništo zbori niš se smije, od sto glasa, glasa čuti nije, kako naš neurnili pješaci veli. Poglavit uzrok tomu jest, što su pojedinci od inteligencije odvila zaokupljeni svojimi privatnim poslovima i tako se nebrinju za visoke narodne ciljeve, naše ideale kako bi moral. Naravski vriodi i tu ona: n i e d n o p r a v i l o b e i z n i k a e ! D u , zblijadimo ovđe hvalevrednih iznimaka i te čine oni, koji uži občinski i širi narodni interes vlastitom predstavljaju. Drugi uživo narodnom mrtvitu u ovom gradiću jest taj, što neizmerno ovđe zgodnih prostorija za našu čitaonu „B r a t i m s t v o“. Ovo naše društvo nalazi se na onom stupnju razvijatka, u kojem je pustio velezaslužni gosp. Dr. Loguš, pri njegovom osnutku.

Prostorija toga društva nikako ne odgovaraju svrsi togu. (To budi bez svake zamjere rečeno!) Dužnost bi dakle bila naših pravaca, da se već jednom odluče gvatiti „B r a t i m s t v o“ dostojan hram.

Napred dakis braća Volosčići, složno na posao! Doprinosimo svaki kameničić, pa biti što nam najnužnije treba. Zrnči do zrna pogača, kamen do kamenice palaća, veli naša narodna poslovica.

Kad budu sagradjene nužne prostorije, onda će sve drugo biti. Sastajati ćemo se više puta, prijatelji porazgovoriti i pozabaviti se. Baš u pokladno doba najviše očutimo nestaću prikladnih prostorija. — A ipak koliko bi se toga dalo učiniti, poduzeti, probuditi da imademo za narodne svrhe zgodne prostorije!

Najveća zapreka narodnom razvijatku u ovom gradiću jesu bez dvjewe osobnosti i osobne razmire: Petar posvadio se sa Pavlom radi sasnu privatne stvari, pa Petar neće da bude, gdje je Pavao, pa makar se radi o čisto narodnoj stvari. — Nije li to za razborite ljudi smješno?

U našim stvarima moramo biti svaki u rame. Samo tako moći ćemo se obraniti proti nebrojenim neprijateljima, koji na nas se svaki strana navajuju, i kojim se na našu žalost a svoju stranu pridružuju i nekoji domaći izdajice, koji za materijalnu korist svoju vlastitu domovinu izdaju.

Kako ste jur u dionicu „N a š oj Slogi“ javili, bio je nedavno imenovan novi centralni odbor za političku občinu Volosko-Opatiju. Očekivamo od tog odbora, da će za cesta i puteve Voloskoga i Opatije štogađod poduzeti. — Napose morao bi taj odbor nastojati, da se sagradi cesta, koja bi spajala Opatiju-Volosko-Matulje sa sadasnjom carskom cestom paralelno.

To je tim nužnije, što se promet između Matulja i Opatije tako pomnožio, da ne prestano idu kući izmedju tih dvih mještava, pa je prasina dotično blato na sadašnjoj cesti između Voloskoga i Opatije baš nesnosljivo a bogne i kače u posrednoj blizini ceste zdravljivo. Neka se dakle i o tom razmislja.

Kako ćete iz jur dospijelog Vam poziva razviditi, priredjuju u subotu 16. t. m. naš akademski gradnjiči iz Opatije i Voloskog u prostorijah „Z o r e“ u Opatiji svjajni ples sa koncertom a u korist naše vredne druge sv. Cirila i Metoda. Nadati se da, da se tomu pozivaju svi prijatelji druge odzavati.

Kako ćete iz jur dospijelog Vam poziva razviditi, priredjuju u subotu 16. t. m. naš akademski gradnjiči iz Opatije i Voloskog u prostorijah „Z o r e“ u Opatiji svjajni ples sa koncertom a u korist naše vredne druge sv. Cirila i Metoda. Nadati se da, da se tomu pozivaju svi prijatelji druge odzavati.

Tim plećem otvoriti će se pokladno doba u Volosku i Opatiji.

Javiti da Vam se češće unapred ako bude Vama po volji. (Dopisi i vesti ob-

čenitog narodnog interesa biti će nam uvek dobro: došle! Op. Ured.

Domaći lječ proti grožnjici (fabri). U Šalini toplice crne kave, koja nešmije biti osladjena, iztisne se limunova sok, pak se to dade bolestnici popiti; grožnica će brzo popustiti, pa ako nebi posve prestala, opetuje se isti liek.

I z k a z

primosa na ravnateljstvo "Družbe sv. Cirila i Metoda" za Istru tekom mjeseca prosinca pr. god. 1896.

Ivan Španjol u Dobrinju pripošlji iznos sabrana po gospodnjici Mariji Španjol prigodom vjenčanja Ivana Španjola sa Marićem Kirinčićevom for. 10.50

R. K. Jeretov, povjerenik u Zadru dostavlja poštanskim checkom sakupljenih u prošloj mjesecu u Dalmaciju — povise svoj mjesecični članarni forint. for. 25.04

Albiz Klin, kapelan u Buzetu pripošlji iznos sabrana po gospodnjici Mariji Španjol prigodom vjenčanja Ivan Španjola sa Marićem Kirinčićevom for. 5.— 50

Josip Mandić iz Pazina pripošlji na ime Antona Matješića za prodanog „mačka“ Gavde Špoljki iz Nerezina pripošlje svatu, sakupljenu u veselom društву pri otvorenju hrv. čitaonice u Nerezinu — kao ojezni blagajnik for. 12.45

Ante Volarić, povjerenik na Rici, pripošlje sakupljenih u veselom društvu od viteza Tončića for. 450

M. Z. u V. dostavlja sakupljenih u družtvu na Stjepanje u Mihotiću za hrv. školu u Malom selu for. 14.50

Mužka podružnica u Kastvu dostavlja članarinu u iznosu u prijateljskom krugu pijacu češko pivo for. 9.— 1.60

jednu englesku rupiju for. 1. — 1. — 1. — 1. — 100. —

Fran Štefanutti, župnik na Pazu pripošlje na ime podružnice na Boljanskom polju sakupljenih prigodom mlade mješiće g. Franu Frankolu u Keršanu for. 26.66

Dr. M. Trinajstić u Buzetu izračuje iznos od prodanih 10 komada govora Kumičićevu poviješi: od prodanih fotografija iz Bergudca for. 5.— 5.—

Podružnica u Boljunu pripošlje sabrana u družtvu kod Petra Pikalje, župnika prigodom odkrića spomenika pok. A. Trostu u Doljenjski vasi for. 16.89

Ženska podružnica a Omišlju pripošlje članarinu za tek. god. u iznosu od 8.20

Lovranske pačuharije.

— Terente, hiz, kilen magar baraton levelež lap...

— Ca ti je, da tako hunderhās, pitali su me prijatelji, kada sam neki dan hodil pod donjonicum i tako ceo vreme sam sobom ga veril. Ja sam njim rekao, da se vadim, kako bim na potesniju pital nekatoru harcu — Pak ca čes ř ačim ungarezi govorit? unsmeli su mi se prijatelji. — Nego kako drugacije, Bog vas šental, rekao sam ja. Tihanski ř ačim, zač sam Lovranac, i vatski ne me razumeju, nemski me bržni ne moru razumjeti, a ja valja, da se nekako inženjam. Pitali su ih po ugarecki. Štor Njariji je sudito ungarise, donke on ţe za sigurno znat, kako se govori ta zajti.

I ţal sam na potesniju. Nutre je bil sam Štor Njariji. Hodil je gore i dole pose i sve sum sobom govoril: — „Fater unzer uner ter tu pist...“ Vadil so je nemški gramatik. Pridi mi je teplo pod noge. Privedem i pozdravim ga: — „Joreget ſokete!“ A on mane: — „Kilen magar baraton!“ i veselo je prijal za ruku i po ugarezki zahvalil Bogu, da je već „ala ţin“ naš na Lovrane čovjek, s kim će moć malo podeškurit ungarzki. Posel sam se kraj njega i počel mi je povedat, kako ga je direcion od Adrije posila i molila, da bi storil supliku za počasni vapori zač da oti znaju dobro, da nimam strel ubij mornara od Lovrana pak sve do Ljubljani, ki bi znali brže navigat, kako on. Direcion je za to vo nažala, i zu to ga je očela imet, ma on njoj je „šketo i neto“ odgovoril, da je

njemu bolje za sada va lovanskog podeštarije nego na njihovim voporel. Kame je kada bude zapeti vanjki zapovedali, kako kada je id Tardić za podešta, onputa da će morda poč na novo navigat. I još mi je tegu puno poredal, pak mi je da onu hartz, ku sam pitao i pozdravil sam ga: — *Kynem hajdony*, a on mane: — *Kilen baratum*, i šal sam vanku, i proštel sam, ča mi je napisalo. Napisano je bilo: — *Condizione certe, stato marittimo*. Te je kinezki, rekal sam ju i kjudi sam se na barbu venča, ča goveri, da sior *Njanji* ne pozna dosta zajlik. Terantete i barba Čenčo! . . .

Homo malo do Blejaminove poteštarije. Tu smo nač njege, famoju, Kenić i starega Tonića. Seduta — boga ti prava seduta. Gorvili su od „Slogi“ i od barbe Čenča. — Ki tafolo ti ziduto parpa Štefan per „Naža Sloga“. Korpo te pako — parpa Štefan teſeſer Štrihone, ja, per među doš Štrihone, parko saper duto parpa Štefan.

Tako je govoril Kenić, a drugi su uvi žalostno klimali i glavom i misli, ki bi to mogli bit. Ah! da njim ga je znati! Fameja bi kako mačka na njega skočila i zavrismala:

— *In nome de la jela marš in peron.*

A ovako? Uh! ke pegula!

Stari Tonić njim je dal malo „koraja“. Čujte, rekao njim je, danas sam Štel va kuždarjive, da je vas svet jedan put bil od Romani, i mi da smo bili anka Romani.

— A vraga? je to moguće? skočili su svi od fameje, pak i Blejamin. — Tispol, ja ja, mi ga višto — ja mi řa — Ža in zaitung de tudečki, ja — potvrdili je Kenić. Ma fameja ga ni već poslušala — To valja vidjet, to valja dobro vidjet. Adijo Crovati, ako je to istina. Skočili su po Tonićev kalendaric, i justo, kakogod je Tonić govoril, onako je i bilo. Mi Lovranci bili smo ari Romani! ja Romani! I pleškali su s rukama, buševali su jedan drugoga, pak i potancali su malo, a Kenić njim je sopal va armeniku onu: — Nella patria dei poperdili, mon se parla che tuljan. Adijo Crovati.

I veselili se, kantali i tančali, i zavrtila se je u Marietu. A kako ne bi, kada stoji belo na čremu, da su Lovranci Romani — dunki Taljani. Onpata su zapovedali Kobule, da neka pernese bisagi i strpaču, pak neka gre s njimi. Najprvo su šli na Kožinou i počeli su kopat. Tu su našli ponos staroch patakuni, za kuh je maestar Svetulini garantili, da su svi romani. Šli su oputi na Jorjetov vrt, i tu su našli nekeh stvari, ka su dole široke i tondo, a gora skrivenje i na puntu stvere. Ča je, ča ni, pokle puno, puno razmisljanja i študije obnašli su, da su to bili rogi, — rogi stile romano. Kubula ih je nekoliko pobrali va bisagi, i to da je pak poslat va Napoli va muzej. Šli su oputi va staru školu i tu su našli jednu velu žukumunu, ma ta je bila stile kranjolin, pak ju nisu zeli sobum. Našli su tu još jedan kušin. Stari Tonić je stao u svojem kalendariju o tem kušinu ovo:

Jedan put, a bit će tega više od stot, kada su va Lovranci zapovedali Romani, bil je tu za profesor neki Kokumibus. Pui sebe va kamarine imel je vacek jedan kušin. Kad bi školani doma prili, pitali bi materi, to se za romanici: — Mamibus, zač rabibus našem profesaribus onibus kušinibus? A materi bi se zacijenile i odgovorile: — „Mučibas takovicus stvaribus se ne gorovitis“. Dunko one su neč znalo, i ja znam, zač je rabil on „kušinibus“, ma znam i to, da kad bi se ga bilo malo puli kakovega drugega profesoribus, da bi silromah sal gambe levadibus do Lovranci.

Dobro ma stojuš, kada ni Romanibus kako Kukumibus. — Kake se vidi, mi smo ari Romani, a ki ne veruje, neka gre kopat po Lovranci! Barba Tonić.

Listnicu uredništva.

Gosp. „Kozjuna“: Radi bolesti nije mogao prijatelj ovati, obecao je čim prije. Živo!

Gosp. „Zenon“ u B. i L. B. u L. U budućem broju Ščedan odziv!

Gosp. A. G. av. I. V. Imate pravo, da je ono smrad i gajuš, kojega se valja čuvati. Da ste naši zdravci!

Gosp. F. K. u P. Vaša pritužba nebi konstista u našem listu; izvolite se obratiti na koje uredništvo u banovici. Živo!

Prijatelju I. V. Ono su prodane mješine, koje će za novu i kosti svojih pokojnih razmetati. Bratice olzdrav!

Gosp. dopisnikom iz Šumbroga. Razgovora nemoremo tiskati dok nam ne razrežemo o čemu radi i na koga cilja, jer smo i mi pred sudom odgovorni. Živo!

Gosp. dopisniku. Ripenda-Rabac. Dotiče u budući broj. Prijateljski odzvaci!

Listnica uprave.

Gosp. Ante Šiljan Ivanov Marčana. Sa pože u Vodnjani dobitili smo patnje svetizske prve brojne sa opazom. „Ritoro non invole ricevore più.“ Javite nam kako stvar stoji.

Prsnii sirup.

Rabi se kod hripcnosti kao kajalj ublažujući, sile odstranjujući sredstvo. Odrali uzmjut 3 do 4 žile, dječa isto toliko žlicica. Cjena bočici 35 kn.

Antirheumon

Najbolje sredstvo proti trganju. S time se tri put na dan obavjele diełovo namaze.

Bočica 25 novč.

Živinski prah

Izvršna i najbolja pripravka, da se konji, krave i voli zdravi učvršćuju. I mot 25 novč., 10 omota 2 for.

Ljekarna Piccoli

Pri Angjelu

Ljubljana, Dunajska cesta Šilja se prema poštanskom pouzešu.

Važno za usnare!

Pesujilnica u Konjicah kupila je iz ostavštine poznatoga tvorničara Ivana Stanzeru tvornicu za usnje (kožu) te kuću sa gospodarskim zgradom.

Tvornica za usnje pripravljena je za 20 do 80 radnika, te se ovim nudja u najam ili na prodaju.

Vise o tomu podaje

Dr. Ivan Rudolf

odvjetnik
u Konjicah, na Štajerskom.

U ljekarni E. Tomaja naslijednik

A. WINGER

u Zagrebu, IIica broj 12.

dobivaju se osim svih ostalih liekova nekoj obča prokušani i vrlo koristni esobite preperuke vredni liekovi: Mazilo proti kostobolji ili protinu kruma, Antiseptična voda za usta i zube izvraju od zubi od kvarenja, zapretanje i ublaženje zubobolja, zdravlje meso oko zubi, raspršavanje usta, uklanjanje negordan venj. — I mota 60 novč.

Srećke po 50 novč. preporuča: Giuseppe Bolaffie, Alandro Levi, Mandel Cc, Girolamo Morpurgo, Ign. Neuman, Marco Nigris, Enrico Schiffmair.

krunah
75.000
u gotovci
za 20% odbitki

zdravstvene sredstve. — Cjena 50 novč.

Autisutin. Prah proti kognjonu ili potu, preti zajednici. — Skatalja 50 novč.

Tinktura za kurje oči izvrsno sredstvo. — Cjena 50 novč.

Dra. Spitzera pomast za lice preti rančanom, ranim piegam ili skefovom, odstranjuje prekamenjeno ramenilo lice i nos, hrapavost, ospitine na licu, proljeđivanje gladkost, nješt, bježlost, finuči obraz i ruke. — Cjena većim ložicu 1 for. — K tonu pada još boraksav sapon po 40 novč.

Puder-Eglantine. Najbolje sredstvo za poljepravljavanje i ugodnog mirisa. Nagradjeno na pariškoj izložbi začastnom diplomom. Dobiva se u bojai: bijelo, ružičasto i žutkasto — Cjena kušnji 1 for.

Savon Eglantine. Najbolji sapon od svih sapona. On osjećaće te pomajajuće lice. Sačuvan je od nevjisti tri, a odlikuje se vanrednim ljubim mirisom. Jedan komad stoji 50 novč.

Mirisna žesta za sobe kaditi, nekoliko kapljica na stenice ili klimake. — Flascica 30 novč.

Otrov ili čemer za stenice ili klimake. — Flascica 50 novč.

Antisebritele od Rodinija neči gronjeći ili vinnici — Mucje bočice 70 novč.

Polibronov sirup po dru. Nikoli Ščelakovi lieči uspiješno bolesti živaca, nepokoju, glavobolju, traanje, histeriju, zaduhu, razne grčeve. — Cjena 1 for. 50 novč.

Ljekovito Pepsinovo vino proti želudčnom katarru, lošoj probavi. — Cjena 1 for.

Seker Extrakt za bolest jetara i slezene. — Cjena 1 for. 25 novč.

Fine parfume, mirisava vadice, razne pomade i boja za farbanje kose, da siče kose poorne, fine sapune, pruško za gospodje, sredstva za poljepravljavanje; prasko za čišćenje zubi, tještine za zube, od kojih zubi poboljuju.

Spužve za umivanje, kefice za zube.

Razne sprave iz kaučuka, bandaže, povoje za rare, pojase, kiruržke sprave.

Ruskog čaja, finog Jamaika-Ruma, Malaga-vina, francuzkoga Cognaca.

ZALIHA MINERALNIH VODA.

Sve po novinah oglašene medicinske specijalitete.

Tko naruci za pet forinta vrednosti, plaćam sam poštirinu.